

GARIS PANDUAN PELAKSANAAN DAN PENILAIAN

Sekolah Lestari *Anugerah Alam Sekitar*

1.2

AR

R 371.2 GAR

1000002399

Garis panduan pelaksanaan dan penilaian : sekolah
lestari:Anugerah Alam Sekitar.

GARIS PANDUAN PELAKSANAAN DAN PENILAIAN

 Sekolah
Lestari *Anugerah Alam Sekitar*

CONTROL NUMBER	0000020024
ACCESSION NUMBER	1000002399
DATE	13.6.2005

Hak cipta terpelihara. Tidak dibenarkan mengeluarkan mana-mana bahagian artikel, ilustrasi, dan isi kandungan buku ini dalam apa-apa juga bentuk dan dengan apa-apa cara juga sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman, atau cara lain tanpa mendapat izin bertulis daripada Penerbit.

Perpustakaan Negara Malaysia

Data pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Garis Panduan Pelaksanaan dan Penilaian: Sekolah Lestari : Anugerah

Alam Sekitar

ISBN 983-9119-90-7

1. School management and organization--Environment aspects.

2. Environmental education.

371.2

Diterbitkan oleh:

Jabatan Alam Sekitar

Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar

dengan kerjasama

Kementerian Pelajaran Malaysia

dan

Institut Alam Sekitar dan Pembangunan (LESTARI)

Universiti Kebangsaan Malaysia

Dicetak oleh:

Malindo Printers Sdn. Bhd.

Lot 3, Jalan Ragum, Seksyen 15/17

40000 Shah Alam, Selangor

Kandungan

Muka Surat

	KATA ALU-ALUAN	
1.	LATAR BELAKANG	6
2.	KONSEP	7
3.	DEFINISI	8
4.	OBJEKTIF	9
5.	KOMPONEN	10
6.	CIRI-CIRI	11
7.	CARTA ORGANISASI	13
8.	PELAKSANAAN	14
9.	PERMOHONAN	18
10.	PENILAIAN	19
11.	KRITERIA PENILAIAN	20
12.	KAEDAH PEMARKAHAN	21
13.	PENSIJILAN DAN PENGANUGERAHAN	22
14.	JADUAL	23

KELABEK LESTARIAN NEGARA

HAJAH ROSNANI B. IBRAHIM

Sejarah Melayu

TAJAR ABUL KARIEM BAHAT

KATA ALU-ALUAN KETUA PENGARAH PELAJARAN MALAYSIA

P

enerbitan Garispanduan Pelaksanaan dan Penilaian Sekolah Lestari - Anugerah Alam Sekitar ini merupakan suatu usaha murni yang patut dipuji bagi memudahkan pihak pengurusan sekolah melaksanakan program ini. Setiap sekolah disaran mengambil peluang melaksanakan program Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar memandangkan komponen yang terdapat di dalamnya lebih bersifat ‘value-added’ kepada aktiviti pendidikan alam sekitar sedia ada yang terdapat di setiap sekolah.

Kementerian Pelajaran Malaysia menyambut baik hasrat untuk penganugerahan Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar yang merupakan satu pengiktirafan yang amat bermakna dalam usaha memartabatkan pendidikan alam sekitar di sekolah seluruh Malaysia. Berlandaskan kepada Garis Panduan ini, diharapkan ianya memudahcara proses pelaksanaan dan penilaian agar lebih sistematik dan menyeluruh ke arah pensijilan dan penganugerahan Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar yang lebih berkualiti dan cemerlang.

Akhir sekali, saya ingin mengucapkan setinggi-tinggi penghargaan terima kasih kepada Jabatan Alam Sekitar, Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar, Jawatankuasa Pemandu dan Jawatankuasa Kerja; serta semua pihak lain yang terbabit secara langsung atau tidak langsung dalam menjayakan program ini. Saya juga berharap sekolah yang berjaya dianugerahkan sebagai Sekolah Lestari - Anugerah Alam Sekitar dapat mengekalkan kelestarian (sustainability) ke arah melahirkan generasi akan datang yang mempunyai komitmen tinggi terhadap pemeliharaan dan pemuliharaan alam sekitar kita.

Selamat Maju Jaya.

TAN SRI ABDUL RAFIE MAHAT

KATA ALU-ALUAN KETUA PENGARAH ALAM SEKITAR

Saya mengambil kesempatan ini untuk mengucapkan setinggi-tinggi tahniah dan terima kasih kepada semua pihak yang terlibat dalam menyediakan Garis Panduan Pelaksanaan dan Penilaian Sekolah Lestari - Anugerah Alam Sekitar. Penyediaan dan penerbitan ini tidak akan berhasil tanpa kerjasama yang padu dari semua pihak terutamanya Kementerian Pelajaran Malaysia, Institut Alam Sekitar dan Pembangunan (LESTARI), Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) dan Persatuan World Wide Fund for Nature Malaysia (WWFM).

Garis Panduan ini diterbitkan sebagai pelengkap kepada Buku Asas Pembentukan Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar, bertujuan untuk memberi panduan khusus kepada pentadbir dan warga sekolah mengenai cara pelaksanaan dalam merealisasikan program Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar berdasarkan empat komponen iaitu pengurusan, kurikulum, kokurikulum dan penghijauan di sekolah masing-masing. Berasaskan kepada penunjuk boleh ukur (PBU) di dalam Garis Panduan ini diharap dapat membantu proses penilaian yang jelas dan telus untuk pensijilan dan penganugerahan Sekolah Lestari-Anugerah Alam Sekitar.

Semoga Program Sekolah Lestari - Anugerah Alam Sekitar ini dapat dilaksanakan dengan berkesan dan mencapai objektifnya bagi membantu usaha kerajaan melahirkan generasi akan datang yang seimbang dari segi ilmu pengetahuan dan tanggungjawab kepada alam sekitar.

KEARAH KELESTARIAN NEGARA.

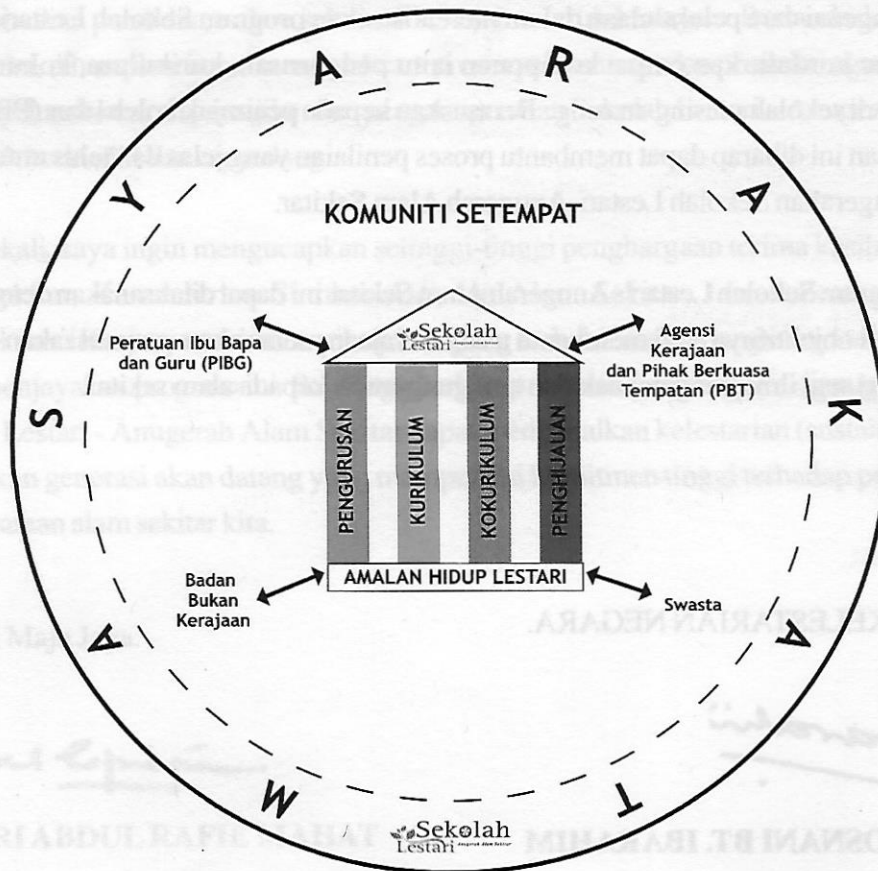
HAJAH ROSNANI BT. IBARAHIM

LATAR BELAKANG

Sekolah Lestari - Anugerah Alam Sekitar bertujuan untuk membentuk persekitaran sekolah yang menitikberatkan pemuliharaan dan pemeliharaan alam sekitar dalam aspek pengurusan, kurikulum, kokurikulum dan penghijauan.

KONSEP

A. Interaksi dengan Pelbagai Pihak

KONSEP

B. Payung kepada Aktiviti Alam Sekitar

Lain-lain Aktiviti Alam Sekitar

DEFINISI

Sekolah Lestari - Anugerah Alam Sekitar membudayakan pendidikan alam sekitar dengan menerapkan nilai murni alam sekitar dalam aspek pengurusan, kurikulum, kokurikulum dan penghijauan secara berterusan bagi mewujudkan amalan hidup yang selaras dengan konsep pembangunan lestari.

Pendidikan Alam Sekitar ialah pembelajaran untuk memahami interaksi manusia dengan alam sekitar dan bagaimana alam sekitar diuruskan dengan bijaksana dan bertanggungjawab ke arah kelestarian hidupan di bumi.

Proses ini melibatkan pendidikan tentang alam sekitar, melalui alam sekitar dan untuk alam sekitar.

OBJEKTIF

memupuk nilai murni alam sekitar pada kalangan warga sekolah

meningkatkan tahap kesedaran warga sekolah mengenai kepentingan pemeliharaan dan pemuliharaan alam sekitar

menggalakkan warga sekolah melaksanakan aktiviti mesra alam dengan berkesan

meningkatkan kerjasama antara sekolah dengan masyarakat dalam menjayakan pendidikan alam sekitar

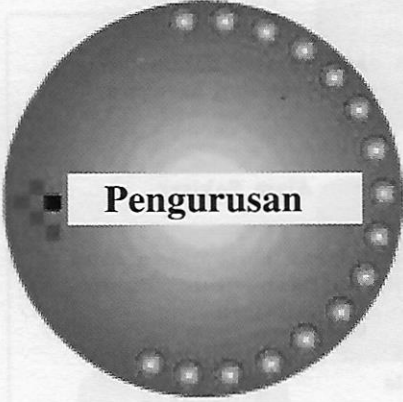
mewujudkan suasana sekolah yang kondusif bagi melahirkan warga sekolah yang mempraktikkan amalan hidup lestari

KOMPONEN

CIRI-CIRI

- Mewujudkan visi dan misi pendidikan alam sekitar berdasarkan Falsafah Pendidikan Kebangsaan
- Menjadikan pendidikan alam sekitar sebahagian daripada perancangan kurikulum dan ko kurikulum tahunan sekolah
 - Menubuhkan Jawatankuasa Sekolah Lestari yang terdiri daripada pentadbir, ahli PIBG, guru, kakitangan sokongan dan wakil pelajar
 - Mewujudkan kerjasama di antara pihak sekolah dengan Jabatan Alam Sekitar (JAS), Bahagian Sekolah, Pusat Perkembangan Kurikulum, Bahagian Pendidikan Guru, Kementerian Pelajaran Malaysia dan lain-lain agensi untuk pelaksanaan program-program pendidikan alam sekitar
- Mewujudkan dan memantapkan koleksi bahan bacaan, rujukan dan multimedia alam sekitar di pusat sumber sekolah
- Menyediakan sudut maklumat alam sekitar di bilik darjah dan kawasan tertentu sekolah
- Menyebarkan mesej alam sekitar dalam perhimpunan
- Memberikan pendedahan mengenai nilai-nilai alam sekitar kepada ahli PIBG dan memperuntukan kewangan yang mencukupi dari tabung PIBG untuk membiayai program pendidikan alam sekitar
- Menganjurkan bengkel, ceramah dan kursus alam sekitar kepada warga sekolah
- Menganjurkan dan melaksanakan kempen kesedaran pendidikan alam sekitar
- Mengadakan dan mengimplementasikan peraturan sekolah yang berkaitan dengan alam sekitar
- Memastikan pihak pengusaha kantin melaksanakan amalan mesra alam dan menguruskan pelupusan bahan buangan secara terancang
- Merancang, mengurus dan memantau pelupusan sisa buangan berbahaya/toksik seperti sisa-sisa makmal/bengkel/Ekonomi Rumah Tangga (ERT)/Kemahiran Hidup (KH) secara selamat melalui peraturan yang ditetapkan
- Menyediakan laporan panitia untuk memastikan guru panitia melaksanakan pendidikan alam sekitar merentasi kurikulum.
- Memberikan pengiktirafan kepada individu atau kumpulan yang menyumbang dan terlibat secara aktif dalam melaksanakan program pendidikan alam sekitar
- Merancang aktiviti penyebaran maklumat kepada masyarakat setempat untuk meningkatkan kesedaran alam sekitar

Pengurusan

CIRI-CIRI

Kurikulum

- Menerapkan nilai-nilai pendidikan alam sekitar dalam pengajaran dan pembelajaran (P & P)
- Melaksanakan modul rancangan pengajaran dan pembelajaran alam sekitar merentas kurikulum
- Menganjurkan program/bengkel/seminar untuk mendedahkan pendidikan alam sekitar kepada guru

Kokurikulum

- Melaksanakan aktiviti pendidikan alam sekitar dalam perancangan tahunan untuk unit berpakaian seragam/ kelab/persatuan
- Menganjurkan Kempen Kesedaran Alam Sekitar
- Menganjurkan permainan atau sukan bertemakan alam sekitar seperti Larian Hijau, Enviro-Hunt, Enviro-Walk, Enviro-Bike dan lain-lain
- Mengadakan Program Kitar Semula

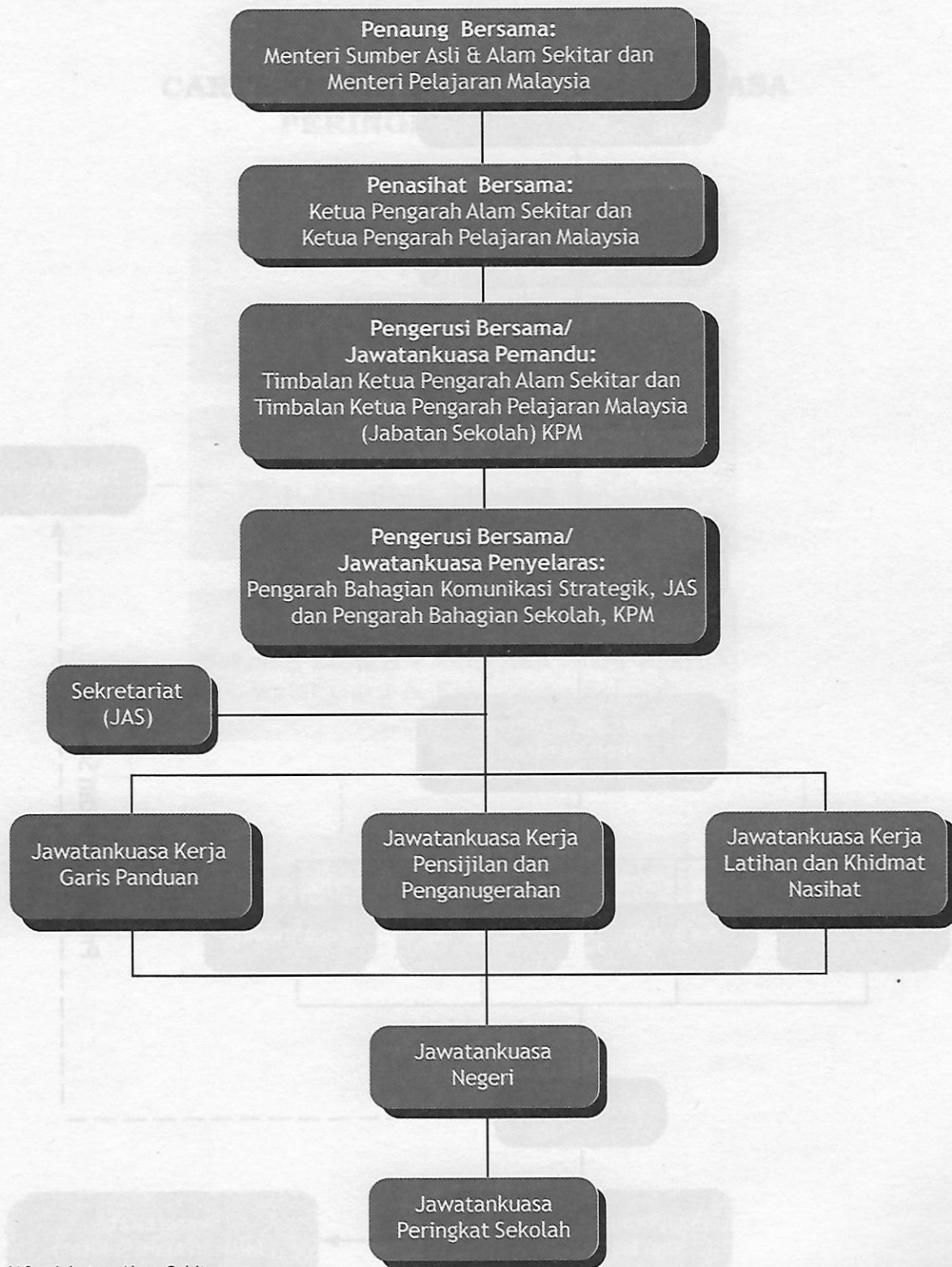
Penghijauan

- Program sekolah dalam taman/lanskap
 - Program penanaman menggunakan baja organik
 - Program satu pelajar satu pokok
 - Program penanaman, pemeliharaan dan pemuliharaan pokok-pokok dari spesies yang sesuai
 - Penandaan nama saintifik dan tempatan pada pokok
 - Projek membuat baja kompos
 - Penubuhan stesen pembelajaran
- Penyelenggaraan kawasan padang

Nota : Ciri-ciri di atas adalah sebagai panduan sahaja dan boleh dipinda / diperbaiki mengikut kesesuaian

CARTA ORGANISASI

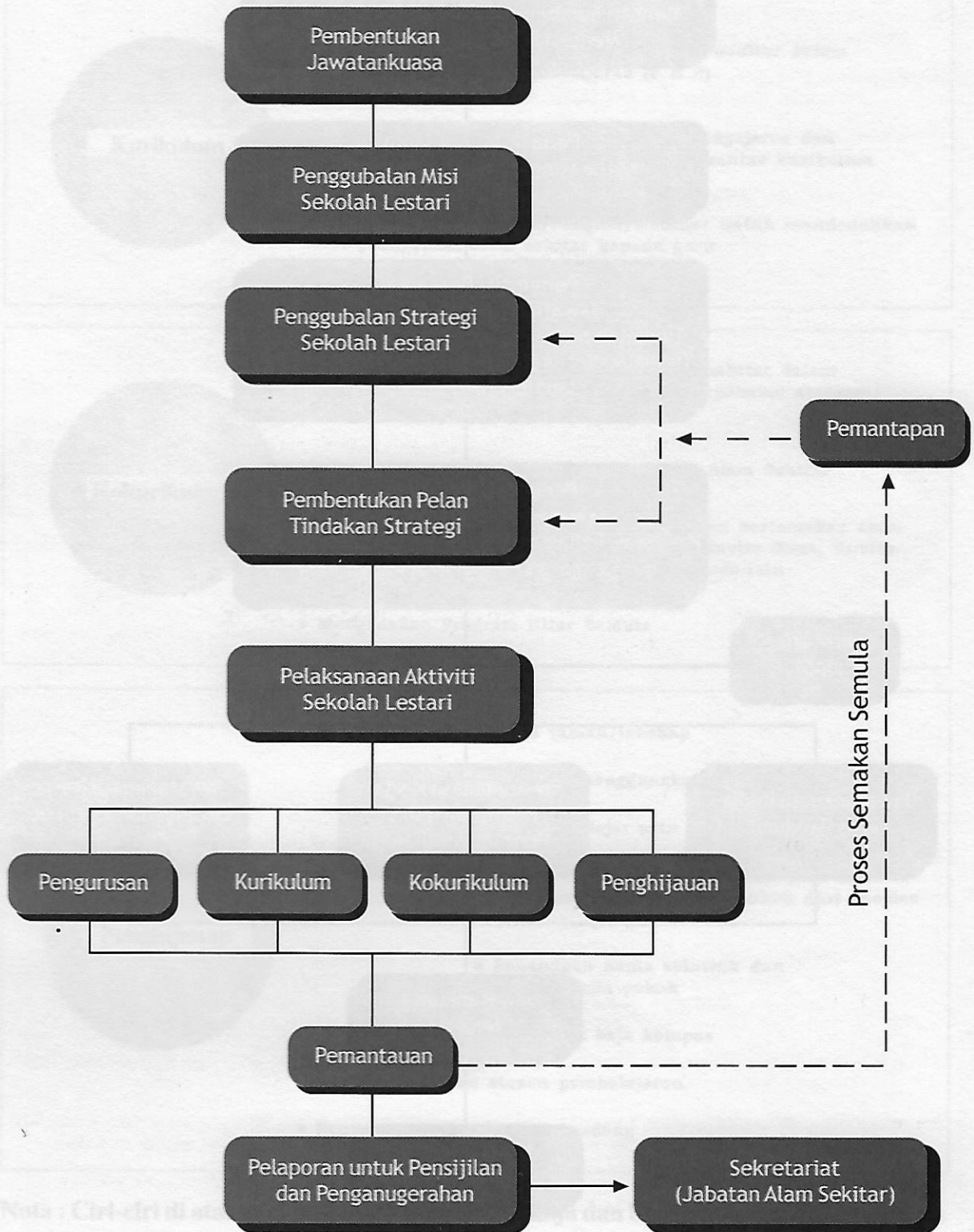
JAWATANKUASA PERINGKAT KEBANGSAAN

JAS - Jabatan Alam Sekitar
KPM - Kementerian Pelajaran Malaysia

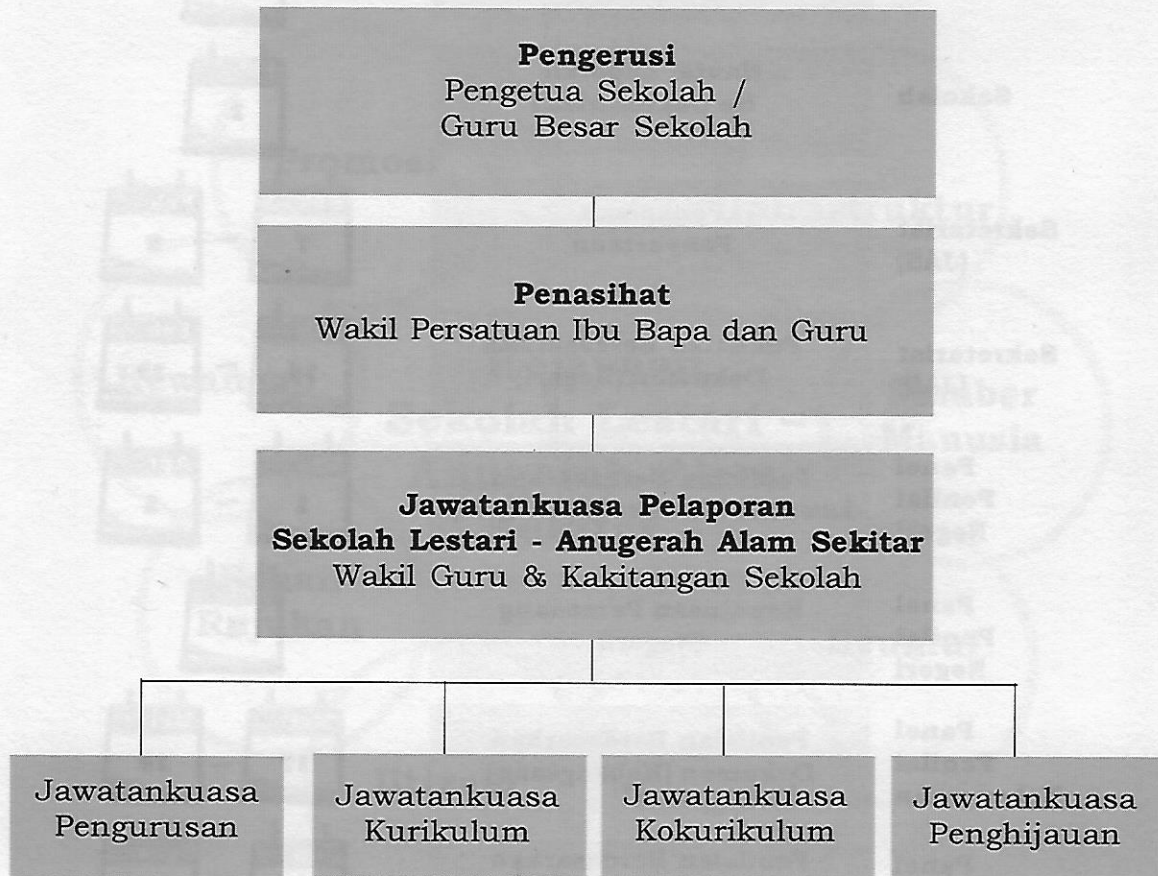
PELAKSANAAN

CARTA ALIR PELAKSANAAN PERINGKAT SEKOLAH

PELAKSANAAN

CARTA ORGANISASI JAWATANKUASA PERINGKAT SEKOLAH

PELAKSANAAN

ALIRAN PROSES PELAKSANAAN SEKOLAH LESTARI - ANUGERAH ALAM SEKITAR

Peringkat		Tarikh Genting
Sekolah	Penyediaan Laporan	Sept 17
Sekolah	Hantar Laporan Ke Sekretariat	Feb 1
Sekretariat (JAS)	Penapisan Penyertaan	Feb 7 - Feb 9
Sekretariat (JAS)	Penilaian Berdasarkan Dokumen (Negeri)	Feb 14 - Feb 18
Panel Penilai Negeri	Penilaian Berdasarkan Lawatan Ke Sekolah (Negeri)	Mac 1 - Apr 1
Panel Penilai Negeri	Keputusan Pemenang (Negeri)	Mei 2
Panel Penilai Kebangsaan	Penilaian Berdasarkan Dokumen (Kebangsaan)	Mei 17 - Mei 19
Panel Penilai Kebangsaan	Penilaian Berdasarkan Lawatan Ke Sekolah (Kebangsaan)	Jun 1 - Ogos 22
Sekretariat (JAS)	Keputusan Anugerah	Ogos 23
Sekretariat (JAS)	Majlis Pensijilan dan Penganugerahan	Sept 16

Nota : Tertakluk kepada pindaan yang akan dimaklumkan oleh Sekretariat JAS
 JAS : Jabatan Alam Sekitar

FAKTOR KEJAYAAN

PERMOHONAN

ALIRAN PROSES PELAKSANAAN
SEKOLAH LESTARI - ANUGERAH ALAM SEKITAR

Peringkat

Tarikh Cuti

**Permohonan hendaklah
menggunakan borang ASL-1
untuk penyertaan rasmi Pensijilan/
Penganugerahan Sekolah Lestari
Anugerah Alam Sekitar**

**Syarat penyertaan tertera di dalam
borang tersebut**

PENILAIAN

PERINGKAT NEGERI

**Dilaksanakan oleh Panel Penilai
yang dilantik oleh Jawatankuasa
Penyelaras Peringkat Negeri**

PERINGKAT KEBANGSAAN

**Dilaksanakan oleh Panel Penilai
dan Pemilih yang dilantik oleh
Jawatankuasa Penyelaras Peringkat
Kebangsaan**

KRITERIA PENILAIAN

KRITERIA PENILAIAN

- **Pengurusan**
- **Kokurikulum**
- **Penghijauan**

(Rujuk Jadual 1 mukasurat 23)

KAEDAH PEMARKAHAN

**Setiap Penunjuk Boleh Ukur (PBU)
akan diberikan nilai Faktor
Pemberat.**

**Pensijilan dan Penganugerahan
ditentukan berdasarkan markah
keseluruhan yang diperolehi
berdasarkan penilaian dokumen
dan lawatan ke sekolah.**

(Rujuk Jadual 2 mukasurat 27)

PENSIJILAN DAN PENGANUGERAHAN

Dua kategori iaitu

- Sekolah Rendah**
- Sekolah Menengah**

PENSIJILAN PERINGKAT NEGERI

Sekolah yang layak akan diberikan sijil.

PENGANUGERAHAN PERINGKAT KEBANGSAAN

**Pemberian Sekolah Lestari - Anugerah Alam
Sekitar adalah untuk sebuah sekolah
rendah dan sebuah sekolah menengah.**

JADUAL 1 : KOMPONEN DAN PENUNJUK BOLEH UKUR UNTUK PENILAIAN SEKOLAH LESTARI - ANUGERAH ALAM SEKITAR

KOMPONEN	PENUNJUK BOLEH UKUR
<p>PENGURUSAN</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Misi <ul style="list-style-type: none"> ○ Wujud unsur alam sekitar di dalam misi. • Organisasi <ul style="list-style-type: none"> ○ Mewujudkan Jawatankuasa Penyelaras berunsur sekolah lestari ○ Keahlian Jawatankuasa Penyelaras terdiri daripada pentadbir, ahli PIBG, guru, staf sokongan dan wakil pelajar. ○ Kekerapan mengadakan mesyuarat (sekurang-kurangnya dua kali setahun). ○ Mempunyai fail dan minit mesyuarat • Strategi dan Pelan Tindakan Pelaksanaan <ul style="list-style-type: none"> ○ Perancangan Program dan Aktiviti <ul style="list-style-type: none"> ▪ Penganjuran program kefahaman dan kesedaran ▪ Menyebarkan mesej alam sekitar dalam perhimpunan dan papan kenyataan. ▪ Kandungan, Kaedah dan Rujukan ▪ Mengadakan dan mengimplementasikan peraturan sekolah yang berkaitan dengan alam sekitar. ▪ Memberi pengiktirafan kepada individu atau kumpulan yang menyumbang dan terlibat secara aktif dalam melaksanakan program pendidikan alam sekitar. ○ Prasarana Pembelajaran <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ruang prasarana pembelajaran dalam dan luar bilik darjah ▪ Sistem pembangunan maklumat alam sekitar ○ Bajet <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sumber dan penjana kewangan. ▪ Penyediaan belanjawan. ▪ Pelaporan kewangan. ○ Pembentukan Jaringan Bersama Pihak Berkepentingan <ul style="list-style-type: none"> ▪ Mewujudkan hubungan dan kerjasama pihak berkepentingan di luar sekolah untuk melaksanakan program pendidikan alam sekitar. ▪ Merancang aktiviti penyebaran dan pendedahan maklumat dan nilai-nilai alam sekitar kepada masyarakat setempat untuk meningkatkan kesedaran alam sekitar
<p>KURIKULUM</p>	<p>(Komponen ini tidak dinilai untuk Pensijilan dan Penganugerahan)</p>

Jadual 1 (sambungan)

KOMPONEN	PENUNJUK BOLEH UKUR
<p>KOKURIKULUM</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviti dan Projek Penghijauan oleh kelab dan persatuan. <ul style="list-style-type: none"> ○ Seperti pengakap, kadet, PBSM, kelab komputer dan lain-lain selain daripada kelab alam sekitar. • Projek Kesedaran <ul style="list-style-type: none"> ○ Gotong Royong ○ Bantuan masyarakat ○ Seminar ○ Ceramah ○ Sambutan Hari Alam Sekitar / Hari Bumi ○ Pameran ○ Program Taman Angkat ○ Program Kitar Semula : <ul style="list-style-type: none"> • Minggu Baik-pulih • Hari Kitar Semula ○ Mengajukan Permainan atau Sukan bertemakan Alam Sekitar seperti Larian Hijau, Enviro-Hunt, Enviro-Walk, Enviro-Bike dan lain-lain. ○ Penglibatan kelab dan persatuan dalam aktiviti dan projek. • Pembangunan Maklumat Alam Sekitar <ul style="list-style-type: none"> ○ Sudut maklumat ○ Bahan rujukan, multimedia dan tapak web. • Jaringan <ul style="list-style-type: none"> ○ Antara kelab dan persatuan di sekolah ○ Antara sekolah-sekolah ○ Antara sekolah dan masyarakat setempat ○ Sekolah antarabangsa. • Pembangunan Keupayaan <ul style="list-style-type: none"> ○ Lawatan sambil belajar ○ Perkhemahan/Ekspedisi/Kembara ke tempat yang bercirikan alam semulajadi ○ Ceramah / Bengkel / Seminar/ Latihan kepada pelajar, guru dan kakitangan. ○ Penyertaan Pertandingan seperti: <ul style="list-style-type: none"> • Debat alam sekitar • Drama • Puisi • Lukisan • Esei dan sebagainya • Sistem Pelaporan <ul style="list-style-type: none"> ○ Borang laporan ○ Papan makluman ○ Laporan tahunan sama ada dalam bentuk <ul style="list-style-type: none"> • Kertas • Tapak web • Multimedia

KOMPONEN	PENUNJUK BOLEH UKUR
<p>PENGHIJAUAN</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Strategi dan Pelan Tindakan Penghijauan <ul style="list-style-type: none"> ○ Strategi ○ Pelan tindakan ○ Pelaksanaan ○ Hasil • Sistem Pengurusan Taman <ul style="list-style-type: none"> ○ Sumber manusia ○ Pelan pengurusan ○ Jadual bertugas ○ Pemantauan kesihatan habitat taman • Rekabentuk Taman <ul style="list-style-type: none"> ○ Keadaan lanskap taman ○ Kebersihan taman ○ Susun atur taman • Proses Implementasi penghijauan seperti: <ul style="list-style-type: none"> ○ Program penanaman menggunakan baja organik ○ Program satu pelajar satu pokok ○ Program penanaman, pemeliharaan dan pemuliharaan pokok-pokok dari spesis yang sesuai. ○ Melabelkan nama-nama saintifik dan tempatan pokok ○ Projek membuat baja kompos ○ Penubuhan Stesen Pembelajaran ○ Penyelenggaraan Kawasan Padang • Pengurusan sumber kearah meningkatkan kecekapan dan penjimatan penggunaan. <ul style="list-style-type: none"> ○ Air ○ Tenaga elektrik ○ Bahan pakai habis seperti kertas, toner pencetak, katrij pencetak, ○ Sisa pejabat, bilik darjah, kantin, makmal dan bengkel. ○ Saranan penjimatan melalui <ul style="list-style-type: none"> • Notis • Papan kenyataan • Poster • pengumuman • Pemantapan sikap guru, pelajar dan kakitangan sekolah terhadap pemuliharaan alam sekitar. • Penganjuran latihan di sekolah berkaitan alam sekitar. • Penganjuran aktiviti seperti <ul style="list-style-type: none"> ○ Debat ○ Puisi ○ Drama • Penggunaan produk dan teknologi hijau seperti <ul style="list-style-type: none"> ○ Sistem pengumpulan air hujan ○ Alat tenaga solar ○ Baja organik

Jadual 1 (sambungan)

KOMPONEN	PENUNJUK BOLEH UKUR
<p>KEJAYAAN DAN PENGIKTIRAFAN</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kejayaan dan Pengiktirafan sekolah dalam pelbagai bidang berkaitan alam sekitar; <ul style="list-style-type: none"> ○ Peringkat daerah ○ Peringkat negeri ○ Peringkat kebangsaan ○ Peringkat antarabangsa
<p>ELEMEN KHAS</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Merupakan markah bonus diberikan kepada kreativiti, keunikan dan komitmen sekolah. • Sekolah melakukan sesuatu atau projek atas inovasi dan inisiatif sendiri yang mendatangkan faedah kepada sekolah dan masyarakat setempat.

Nota: Sekolah Rendah dan Menengah yang layak akan diberikan sijil dan anugerah mengikut syarat-syarat yang telah ditetapkan.

JADUAL 2

Jadual 2: Pemarkahan untuk Penilaian Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar

KRITERIA	PENUNJUK BOLEH KUR SEKOLAH LESTARI – ANUGERAH ALAM SEKITAR	MARKAH MAKSIMUM	NILAI PBU DIBERI*					JUMLAH MARKAH* (a) a = (Nilai PBU diberi X Markah Maksimum / 5)
			1	2	3	4	5	
Perancangan dan Pengurusan	<ul style="list-style-type: none"> • Kenyataan Iltizam Program Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar: • Organisasi Pelaksanaan Program Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar • Objektif Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar • Strategi dan Pelan Tindakan Pelaksanaan <ul style="list-style-type: none"> ○ Perancangan Program dan Aktiviti ○ Prasarana Pengajaran dan Pembelajaran ○ Bajet Program Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar ○ Pembentukan Jaringan Bersama Pihak Berkepentingan • Sistem Pemantauan • Sistem Pelaporan • Elemen Khas Pengurusan <ul style="list-style-type: none"> • Jaringan luar negara • Panel penasihat luar 	10		✓				$\frac{3 \times 10}{5} = 6$
		10			✓			$\frac{4 \times 10}{5} = 8$
		10			✓			$\frac{4 \times 10}{5} = 8$
		10		✓				$\frac{3 \times 10}{5} = 6$
		10				✓		$\frac{4 \times 10}{5} = 8$
		10		✓				$\frac{3 \times 10}{5} = 6$
		10				✓		$\frac{3 \times 10}{5} = 6$
		10					✓	$\frac{4 \times 10}{5} = 8$
		10			✓			$\frac{3 \times 10}{5} = 6$
		10					✓	$\frac{3 \times 10}{5} = 6$
JUMLAH KESELURUHAN	Markah untuk kriteria ini membawa jumlah terkumpul sebanyak 100 markah daripada keseluruhan markah.	100						68

JADUAL 2

Jadual 2: (sambungan)

KRITERIA	PENUNJUK BOLEH UKUR SEKOLAH LESTARI – ANUGERAH ALAM SEKITAR	MARKAH MAKSIMUM	NILAI PBU DIBERI*					JUMLAH MARKAH* (a) $a = (\text{Nilai PBU diberi} \times \text{Markah Maksimum}) / 5$
			1	2	3	4	5	
PENGHIJAUAN	• Strategi dan Pelan Tindakan Penghijauan	10			✓			$\frac{3 \times 10}{5} = 6$
	• Sistem Pengurusan Taman	10				✓		$\frac{4 \times 10}{5} = 8$
	• Rekabentuk Taman	10				✓		$\frac{4 \times 10}{5} = 8$
	• Proses Implementasi Penghijauan	30			✓			$\frac{3 \times 30}{5} = 18$
	• Pengurusan Sumber ke arah Meningkatkan Kecekapan dan Penjimatan Penggunaan Sumber.	20				✓		$\frac{4 \times 20}{5} = 16$
	• Pemantapan Sikap Guru, Pelajar dan Kakitangan Sekolah Terhadap Pemuliharaan Alam Sekitar				10		✓	$\frac{4 \times 10}{5} = 8$
• Penggunaan Produk dan Teknologi Hijau		10			✓		$\frac{4 \times 10}{5} = 8$	
Jumlah Keseluruhan	• Markah untuk kriteria ini membawa jumlah terkumpul sebanyak 100 markah daripada keseluruhan markah.	100						72

JADUAL 2

Jadual 2: (sambungan)

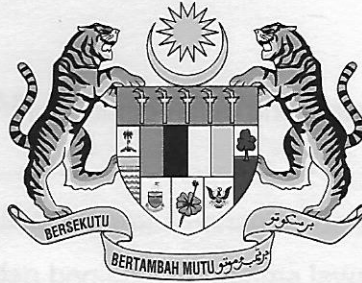
KRITERIA	PENUNJUK BOLEH UKUR SEKOLAH LESTARI – ANUGERAH ALAM SEKITAR	MARKAH MAKSIMUM	NILAI PBU DIBERI*					JUMLAH MARKAH* (a) a = (Nilai PBU diberi X Markah Maksimum) / 5
			1	2	3	4	5	
KOKURIKULUM	• Aktiviti dan Projek Penghijauan oleh kelab dan persatuan	10					✓	$\frac{5 \times 10}{5} = 10$
	• Projek kesedaran	30			✓			$\frac{3 \times 30}{5} = 18$
	• Pembangunan Maklumat	10				✓		$\frac{4 \times 10}{5} = 8$
	• Jaringan	10			✓			$\frac{3 \times 10}{5} = 6$
	• Pembangunan Keupayaan	30				✓		$\frac{4 \times 130}{5} = 24$
	• Sistem Pelaporan	10				✓		$\frac{4 \times 10}{5} = 8$
Jumlah Keseluruhan	• Markah untuk kriteria ini membawa jumlah terkumpul sebanyak 100 markah daripada keseluruhan markah.	100						74

JADUAL 2

Jadual 2: (sambungan)

KRITERIA	PENUNJUK BOLEH UKUR SEKOLAH LESTARI – ANUGERAH ALAM SEKITAR	MARKAH MAKSIMUM	NILAI PBU DIBERI*					JUMLAH MARKAH* (a)
			1	2	3	4	5	
KEJAYAAN DAN PENGIKTIRAFAN	<ul style="list-style-type: none"> Pengiktirafan dan kejayaan sekolah dalam pelbagai bidang berkaitan alam sekitar 	20				✓		$\frac{4 \times 20}{5} = 16$
JUMLAH KESELURUHAN	<ul style="list-style-type: none"> Markah untuk kriteria ini membawa jumlah terkumpul sebanyak 20 markah daripada keseluruhan markah. 	20						16
ELEMEN KHAS	<ul style="list-style-type: none"> Merupakan markah bonus diberikan kepada kreativiti, keunikan dan komitmen sekolah 	10				✓		$\frac{4 \times 10}{5} = 8$
JUMLAH KESELURUHAN	<ul style="list-style-type: none"> Markah untuk kriteria ini membawa jumlah terkumpul sebanyak 10 markah daripada keseluruhan markah. 	10						8
MARKAH TERKUMPUL MAKSIMUM	<ul style="list-style-type: none"> Markah terkumpul maksima adalah jumlah keseluruhan markah yang diperolehi bagi setiap kriteria iaitu $X = \sum y_n = 330$ 	330						238

Nota : Catatan markah diberi adalah contoh panduan sahaja

**BORANG PENYERTAAN RASMI
PENSIJILAN/PENGANUGERAHAN
SEKOLAH LESTARI – ANUGERAH ALAM SEKITAR**

SESI TAHUN PENILAIAN : _____/_____

BAHAGIAN 1 : BUTIRAN SEKOLAH

1. Nama Sekolah : _____
2. Alamat : _____

3. Mel-e : _____
4. Laman Web: : _____
5. No. Telefon : _____ 6. No. Faks : _____
7. Bil. Pelajar : _____ 8. Bil. Guru : _____
9. Bil Staf Sokongan : _____
10. Gred Sekolah : _____
11. Keluasan Sekolah : _____ (ekar/ hektar)
12. Kategori sekolah : Bandar / Luar Bandar / Pedalaman
13. Pengiktirafan berkaitan alam sekitar yang pernah diterima oleh sekolah dalam tempoh 2 tahun terkini:

(Gunakan Lampiran sekiranya perlu)

 - i) _____
 - ii) _____
 - iii) _____
 - iv) _____
 - v) _____

14. Guru/ Pegawai yang boleh dihubungi :

Nama : _____

No. Tel : _____

No. HP : _____

No. Faks : _____

Jawatan : _____

BAHAGIAN 2: LAPORAN UNTUK PENILAIAN

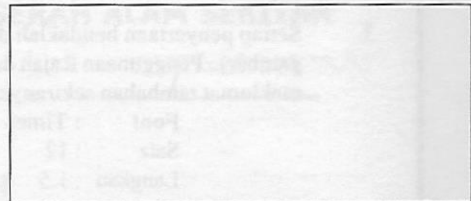
Penilaian awal dibuat berdasarkan dokumen yang diserahkan kepada sekretariat. Pihak sekolah perlu mengemukakan **laporan dan bukti bergambar** berkaitan pelaksanaan dan iltizam mengikut kriteria yang telah ditetapkan di dalam **Jadual 1** buku **Asas Pembentukan Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar** dan **Garis Panduan Pelaksanaan**.

1. Pengenalan
2. Komponen Pengurusan
3. Komponen Penghijauan
4. Komponen Kokurikulum
5. Hal-hal lain

BAHAGIAN 3: AKUAN PENGESAHAN

Kami mengesahkan untuk mengambil bahagian dalam pensijilan Sekolah Lestari-
Anugerah Alam Sekitar dan bersedia menerima lawatan panel penilai pada waktu
yang sesuai.

Pemohon :

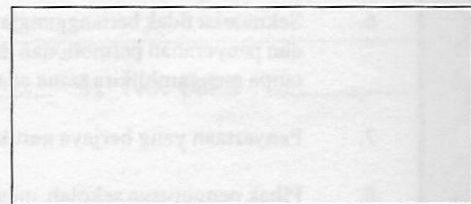

(Ahli Jawatankuasa Peringkat Sekolah)

(Cop Sekolah)

Tarikh: _____

Pengesahan:

(Pengetua/ Guru Besar Sekolah)

(Cop Pengetua/Guru Besar Sekolah)

Tarikh: _____

Dokumen penyertaan hendaklah dihantar kepada :

Pengijwaan

Kokurikulum Sekretariat

Kejayaan Sekolah Lestari – Anugerah Alam Sekitar

Flumen Jabatan Alam Sekitar

Jumlah Tingkat 5, Blok C4

Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan

62662 PUTRAJAYA

Tel : 03-88858200 Faks : 03-88891042

E-mail: jas@jas.sains.my

Laman Web: www.jas.sains.my

SYARAT PENYERTAAN:

1. Terbuka kepada semua Sekolah Rendah dan Menengah bantuan penuh Kerajaan (Sekolah yang memenangi mana-mana hadiah alam sekitar di peringkat negeri - 1, 2, 3 seperti 3K dan seumpamanya).
2. Setiap penyertaan hendaklah disediakan dengan menggunakan borang **ASL -1** yang disediakan di dalam Garispanduan Pelaksanaan dan Penilaian Sekolah Lestari - Anugerah Alam Sekitar. Semua borang hendaklah diisi dengan lengkap, jelas dan terang. Sebarang kertas tambahan atau pindaan (sekiranya ada) perlu ditandatangani ringkas.
3. Setiap penyertaan hendaklah disertakan dengan laporan secara bertulis tidak melebihi 50 mukasurat (termasuk gambar). Penggunaan Rajah dan Jadual adalah digalakkan. Pihak Urusetia berhak meminta sebarang dokumen/maklumat tambahan sekiranya perlu.
4. Semua maklumat yang dikemukakan hendaklah benar dan sekiranya didapati mengemukakan maklumat palsu, penyertaan akan dibatalkan.
5. Jika borang yang dihantar melalui pos, pemohon hendaklah memastikan supaya borang tersebut sampai pada tarikh, waktu dan tempat yang telah ditetapkan. Sekretariat tidak bertanggungjawab terhadap kehilangan borang semasa proses penghantaran.
6. Sekretariat tidak bertanggungjawab ke atas sebarang perbelanjaan yang ditanggung oleh peserta dalam penyediaan dan penyerahan permohonan ini, termasuk sebarang kerosakan atau kehilangan keseluruhan atau sebahagiannya tanpa mengambilkira sama ada hasil permohonan ini berjaya atau sebaliknya.
7. Penyertaan yang berjaya untuk dinilai pada mana-mana peringkat akan diberitahu secara bertulis.
8. Pihak pengurusan sekolah mestilah membenarkan panel penilai yang dilantik dan diberi kebenaran bertulis oleh sekretariat untuk masuk bagi maksud penilaian.
9. Segala bahan yang dikemukakan di dalam permohonan ini adalah menjadi hak milik sekretariat.
10. Sekretariat berhak untuk meminda atau membatalkan mana-mana syarat yang terkandung dalam garispanduan ini pada bila-bila masa tanpa memberi sebarang notis lanjut.
11. Keengganan mematuhi syarat-syarat di atas akan menyebabkan permohonan ditolak.
12. Keputusan Jawatankuasa Penilaian adalah muktamad.
13. Semua penyertaan hendaklah sampai ke :

Sekretariat
 Sekolah Lestari - Anugerah Alam Sekitar
 Jabatan Alam Sekitar
 Aras 5, Blok C4, Parcel C
 Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan
 62662 PUTRAJAYA

**BORANG PENILAIAN PENSIJILAN/PENGANUGERAHAN
SEKOLAH LESTARI – ANUGERAH ALAM SEKITAR**

SESI TAHUN PENILAIAN : _____ / _____

BAHAGIAN 1: MAKLUMAT SEKOLAH

1. Nama Sekolah : _____
2. Alamat : _____

3. No. Telefon : _____ 4. No. Faks : _____

BAHAGIAN 2: MARKAH PENILAIAN

KOMPONEN	MARKAH
Perancangan dan Pengurusan	
Penhijauan	
Kokurikulum	
Kejayaan dan Pengiktirafan	
Elemen Khas	
JUMLAH MARKAH	

BORANG PENILAIAN

BAHAGIAN 3: ULASAN DAN PERAKUAN

ULASAN BERSAMA:

PERAKUAN:

	NAMA	TANDATANGAN
PENILAI 1		
PENILAI 2		
PENILAI 3		

TARIKH: _____

**AHLI JAWATANKUASA PEMANDU
SEKOLAH LESTARI – ANUGERAH ALAM SEKITAR**

Pengerusi Bersama :

Timbalan Ketua Pengarah Alam Sekitar

Dan

Timbalan Ketua Pengarah Pelajaran Malaysia
(Jabatan Sekolah) Kementerian Pelajaran Malaysia

Sekretariat :

Bahagian Komunikasi Strategik
Jabatan Alam Sekitar

Ahli :

1. Pengarah Bahagian Komunikasi Strategik, JAS
(Pengerusi Bersama JK Penyelaras Sekolah Lestari)
2. Setiausaha Bahagian
Bahagian Konservasi Alam Sekitar
Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar
3. Pengarah LESTARI,UKM
4. Pengarah Bahagian Sekolah
Kementerian Pelajaran Malaysia
5. Pengarah
Pusat Perkembangan Kurikulum,
Kementerian Pelajaran Malaysia
6. Pengarah
Bahagian Pendidikan Guru
Kementerian Pelajaran Malaysia
7. Pengarah Urusan
Kualiti Alam Sdn. Bhd.
8. Pengarah Eksekutif
Business Council For Sustainable Development Malaysia (BCSDM)
9. Ketua Pegawai Eksekutif
World Wide Fund for Nature, Malaysia (WWFM)
10. Naib Presiden
Persatuan Pencinta Alam Malaysia (MNS)
11. Pengurus Besar
UMW Toyota Malaysia Sdn. Bhd.
12. Pengarah Perhubungan Awam
BP Asia Pasifik (M'asia) Sdn. Bhd.
13. Pengarah Urusan
Alam Sekitar Malaysia Sdn. Bhd.
14. Pengurus
Alam Flora Sdn. Bhd.

AHLI JAWATANKUASA KERJA PENYEDIAAN BUKU GARIS PANDUAN DAN PENILAIAN SEKOLAH LESTARI - ANUGERAH ALAM SEKITAR

Pengerusi:

Prof. Dr. Mazlin Bin Mokhtar
Institut Alam Sekitar dan Pembangunan (LESTARI)
Universiti Kebangsaan Malaysia

Ahli-Ahli:

Encik Patrick Tan Hock Chuan
Jabatan Alam Sekitar
Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar, Malaysia

Encik Rosli Osman
Jabatan Alam Sekitar
Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar, Malaysia

Puan Norliza Mohd Jannes
Jabatan Alam Sekitar
Kementerian Sumber Asli dan Alam Sekitar, Malaysia

Dr. Kartini bt. Baharun
Bahagian Pendidikan Guru
Kementerian Pelajaran Malaysia

Encik Cyril Christopher Singham
Bahagian Sekolah
Kementerian Pelajaran Malaysia

Puan Rohani Abd. Samad.
Bahagian Sekolah
Kementerian Pelajaran Malaysia

Cik Aizatul Adzwa Mohd Basri
Pusat Perkembangan Kurikulum
Kementerian Pelajaran Malaysia

Puan Hajah Salmah Sheikh Brix
Maktab Perguruan Teknik
Cheras, Kuala Lumpur

Encik Thiagarajan Nadeson
World Wide Fund for Nature Malaysia (WWFM)
Kuala Lumpur

Puan Sarah Aziz Abdul Ghani
Institut Alam Sekitar dan Pembangunan (LESTARI)
Universiti Kebangsaan Malaysia

Encik Shaharudin Idrus
Institut Alam Sekitar dan Pembangunan (LESTARI)
Universiti Kebangsaan Malaysia

Encik Ahmad Fariz Hj. Mohamed
Institut Alam Sekitar dan Pembangunan (LESTARI)
Universiti Kebangsaan Malaysia

Encik Hafizan Hj. Juahir
Institut Alam Sekitar dan Pembangunan (LESTARI)
Universiti Kebangsaan Malaysia

Dicetak di atas kertas kitar semula

ISBN 983-9119-90-7

9 789839 119909